

DUA VE KADER*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirin, seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

*لَا يَرُدُّ الْقَدَرَ إِلَّا الدُّعَاءُ وَلَا يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلَّا الْبِرُّ
وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيُحْرَمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ*

RE. 486/11 (*Lâ yerüddü'l-kadere ille'd-duâü, ve lâ yezîdü fi'l- umuri ille'l-birru, ve inne'r-racüle leyuhramu'r-rızka bi'z-zenbi yusîbuhû.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada ve ahirette cümlelerin üzerine olsun...

Peygamber SAS Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinden bir demet, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabından okuyup izah etmek üzere oturduk.

Hadîs-i şerîflerin izahına başlamazdan önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, ümmetliğimizin bir nişanesi olsun ve rûh-ı pâkine hediye olsun diye; onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîn aleyhimü's-salavât ve't-teslîmât hazretlerinin, cümle evliyâullahın ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in hakiki mürşidleri, verese-i enbiya, sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerîfleri bize kadar nakil ve rivayet etmiş olan alimlerin ve râvilerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeleri canlarını, mallarını ortaya koyarak, Allah yolunda cihad ederek fethedip bize emanet bırakmış olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve hâsseten şu caminin bânîsi İskender Paşa'nın ve bu caminin hâlen hizmetine devam etmesine sebep olan cümle hayrât ve hasenât sahiplerinin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere toplanmış, gelmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; hocamız Mehmed Zahid Bursevî'nin, kitabını okuduğumuz Gümüşhaneli Hazretlerinin ruhuna hediye olsun diye;

Biz yaşayan müslümanların Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebevî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olmamıza vesile olsun diye bir Fâtîha, üç İhlâs-ı şerîf okuyalım, ondan sonra başlayalım!

.....

a. Dua Kaderi Değiştirir

Mukaddimedede metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l- Ehâdîs* isimli hadis koleksiyonunun 486. sayfasındaki 11. hadîs-i şerîftir.

Peygamber SAS Hazretleri Sevbân RA'ın rivayet ettiğine göre buyurmuşlar ki:¹

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.280, no:22466; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.II, s.100, no:1442; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.670, no:1814; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.258, no:10233; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.V, s.311, no:40041; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.441, no:30487; Beyhakî, *Kaza ve Kader*, c.I, s.206, no:192; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.130; Taberânî. *Dua*, c.I, s.30, no:31; Sevbân RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.68, no:3158; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.125, no:17733.

لَا يَرُدُّ الْقَدَرَ إِلَّا الدُّعَاءُ وَلَا يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلَّا الْبِرُّ
وَإِنَّ الرَّجُلَ لِيُحْرَمَ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ

(ش. طب. ك. عن ثوبان)

RE. 486/11 (*Lâ yerüddü'l-kadere ille'd-duàü, ve lâ yezîdü fi'l-umuri ille'l-birru, ve inne'r-racüle leyuhramu'r-rızka bi'z-zenbi yusîbuhû.*)

(*Lâ yerüddü'l-kadere*) “Allah’ın kaderini, takdîr-i ilâhîyi, Allah’ın hükmünü, tayin etmiş olduğu mukadderâtını hiçbir şey geri çeviremez; (*ille'd-duàü*) ancak dua geri çevirir. Dua onu reddeder, tağyir eder, değiştirir.”

(*Ve lâ yezîdü fi'l-umuri ille'l-birru*) “Ömrü hiçbir şey artırmaz, ancak iyilik arttırır. İyilik etti mi insanın ömrü uzar, artar, ziyadeleşir.”

(*Ve inne'r-racule leyuhramu'r-rızka bi'z-zenbi yusîbuhû*) “Ve şurası da muhakkaktır ki, bir adam işlemiş olduğu bir günahdan dolayı rızkından mahrum olur. Rızkı, işlediği günahdan dolayı kesilir.”

Önce bir hususu hepinize hatırlatmak istiyorum ki biliyorsunuz yaz gelmiştir. Dışarıda güzel bir güneş vardır. Kırıları yemyeşil çimenler sarmış, çiçekler açmış, havalar güzelleşmiştir. Zevk ve sefa zamanıdır. Okullar tatil olmuştur. Herkes keyfine bakabilir.

Herkes keyfine bakarken, pikniklerde, gezmelerde dolaşırken siz gelmişsiniz bu camidesiniz. Size söylemek hatırıma geldi ki, bu ilim meclisleri cennet bahçeleridir. İnsan

İstanbul'da bentlere gitmiş, Gülhane parkına gitmiş, Çamlıca'ya çıkmış... Cennet bahçesi nerede, Gülhane Parkı nerede?..

Allah hepinizden razı olsun. Mübarek olsun. Allah âhirette de cennet bahçelerinde safa sürmeyi cümlenize, cümlemize nasip eylesin.

Bunu böylece bilirsiniz. Bir insanın iyi Müslümanlığı --hatta dünyevî işlerde de-- sıkıntı zamanında, keyfin kaçacağı zamanda belli olur. Bir zaman gelir insana sıkıntılar yüklenir; keyfi kaçır, ağırlıklar, musibetler dolandır. O zaman onlara rağmen doğru yolda yürümeye devam edecek mi, yoksa yan mı çizecek? Geri mi dönecek, vaz mı geçecek?

İşte Allah kullarına mutlaka bununla imtihan eder.

Bu hususta ayet-i kerimeler vardır:

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ

(العنكبوت: ۲-۳)

(E hasibe'n-nâsü en yetütrakû en yekülû âmennâ ve hüm lâ yüftenûn. Ve lekad fetenne'llezîne min kablihim feleya'le- menna'llàhu'llezîne sadakû ve leya'lemenne'l-kâzibîn)

[İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece iman ettik demeleriyle bırakılıvereceklerini mi sandılar? And olsun ki, biz onlardan öncekileri

de imtihandan geçirmişizdir. Elbette Allah, doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya koyacaktır.] (Ankebut, 29/2-3)

“Siz, müslümanım dedikten sonra hiç sıkıntılara uğramayacaksınız, musibetlere dâçar olmayacaksınız, meşakkat çekmeyeceksiniz mi sanıyorsunuz? Hayır! Biz sizden önceki ümmetleri de birçok sıkıntılara uğratıp imtihan ettik. Kimler sadık kullarmış, kimler yalancıymış anlaşılınsın diye.” tarzında âyet-i kerîme var. Bu hususta çok ayetler var.

Bir insanın sıdkı, sadakati, vefası, sıkıntıyı ve meşakkati göğüslemesi, davası ve inancı uğrunda, Allah yolunda yaptığı fedakârlıkla ölçülür. O bakımdan insanın önüne çeşit çeşit yollar serildiği, imkânlar çıktığı zaman, eğer o insan Allah’ın rızası yolunu velev biraz musibetli, meşakkatli, sıkıntılı bile olsa tercih ediyorsa, ne mutlu ona!

Eğer birazcık sıkıntıdan yan çiziyorsa, geri dönüyorsa, vazgeçiyorsa, demek ki zayıf kulmuş. Allah imtihan etti, imtihanı kaybetti. Çünkü Allah imtihan ediyor. Allah’ın bize, bizim ibadetimize ve bizim bir şeyimize ihtiyacı yok. Çünkü her şeyimiz onun. Zaten her şeyi o vermiş.

Bir dilencinin bir padişaha bir şey vermesi mümkün olmaz. Biz dilencilerden de aşağıyız. İnsanlık âleminde padişah da dilenci de insandır. Ama işte o Rabbimiz, biz onun kuluyuz. Biz dilenciden de aşağıyız. Biz ona ne verebiliriz? Hiçbir şey veremeyiz. Onun bize ihtiyacı yok.

Bizim onun sonsuz, engin rahmetine ihtiyacımız var. Her zaman! Bir an bile onun rahmetinden eksik, mahrum kalsak, üzerimizden rahmetinin gölgesi çekilirse yanarız, mahvoluruz.

Onun için o imtihan eder, kullarının halislerini, iyilerini seçer. Bunu böylece bilirsiniz. Allah yolunda Allah âfiyet, saadet, selamet versin; sebat, vefa, vefakârlık nasib etsin... Allah kulluğunu güzel yapmak hususunda hepimize gayret ve kuvvet ihsan eylesin... Tefvikini refik etsin...

Muhterem kardeşlerim!

Bir ev yapılmazdan önce mimar planını çizer. Bu evin yüksekliği belli midir, bellidir. Odaları belli midir, bellidir. Lavabosu belli midir, bellidir. Elektriğin nereye konulacağı, merdivenin, su borularının nereden geçeceği belli midir, bellidir. Her şeyi bellidir, ondan sonra o yapılır. Ustaya verirsin, usta ona göre yapar.

Dünyevî basit işlerde bu böyle iken Allah-u Teâlâ Hazretleri de bu dünya ve ahiret alemini planlamış, yaratmış, tanzim etmiş, düzenlemiş, takdir etmiş, mukadder kılmıştır. Takdîrâtı vardır. Nasıl ev yapılmadan, o arsanın üstünde nasıl bir ev olacağının maketini bile yapıyorlar, “Burası böyle olacak, bu kadar güzel olacak.” filan diyorlarsa Allah-u Teâlâ Hazretlerine bu kâinatın evveli, ahiri, önü, sonu mâlumdur. Her şeyi biliyor. Her şey belli. Takdir etmiştir.

Bizim de rızığımız, ömrümüz, ecelimiz bellidir. Biz bilmiyoruz, O biliyor. Takdir etmiştir. O kâdir-i mutlaktır; takdir eder, kaderini yazar, çizer. İnsanoğlu da o kadere göre yaşar, gider.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kaderini ne değiştirir?

Yine Allah değiştirir. Biz kim oluyoruz!..
Peygamber Efendimiz,

“Dua değiştirir.” diyor.

Dua nedir?

“—Yâ Rabbi! Ben senin kulunum. Şöyle et, böyle et.” diye yalvarıyoruz, dergâhına arz ediyoruz.

O da:

“—Peki ki kulum! Madem gözyaşı döktün, böyle yalvardın, yakardın. Madem benim Rablięimi, kendi kulluğunu bildin. Madem âcizliğini anladın, gücün kuvvetin bende olduğunu idrak ettin. Mademki edebini takındın, boynunu büktün, benden yardım istiyorsun. Ben de sana yardım ediyorum!” der, yardım eder, istediğini ihsan eder.

Allah'ın takdirini bir şey değiştirmez, dua değiştirir. Dua edersin; Allah'ın şanına, keremine, cömertliğine, azametine kulun isteğini reddetmek yakışmadığı için, o ihsan eder.

b. Allah Duaları Kabul Eder

Allah-u Teâlâ Hazretleri:

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(المؤمن: ٦٠)

(Üd'ünî estecib leküm) “Bana dua edin, ben sizin duanıza icabet ederim.” buyuruyor.
(Mü'min, 23/60)

O halde bizim elimizde ne vardır?

Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri diyor ki:

“—İki şey vardır: Bir, Allah’ın takdirine razı gelmek, boyun bükme, teslim olmak... İki, dua etmek... Başka bir şey yok.”

Şair ne güzel demiş:

Hoştur bana senden gelen,

Ya goncagül yahut diken,

Ya hil’at ü yahut kefen,

Lütfun da hoş, kahrın da hoş!

Uzun ve çok güzel bir şiir... “Rabbimden ne gelmişse, kabul...” diyor. Ecel gelmiş, kabul. Hastalık gelmiş, kabul. Sıhhat gelmiş, kabul. Musibet gelmiş, kabul. Şunu helâl bunu haram kılmış, kabul. Hepsi hoştur.

Bir, kadere razı olmak, teslim olmak; bir de dua...

Eğer Allah bize duanın kapısını açmasaydı;

“—Kullarım haydi cömertliğimden müsaade ediyorum; dua edebilirsiniz, isteyin bakalım istediğinizi!” demeseydi; biz kim,onun dergâhına söz söylemek, laf söylemek, bir şey istemek kim? Hiçbir şey diyemezdik. Boynumuzu bükerdik, biterdi iş. Ama kendisi fazl u kereminden, lütfundan “Dua edin!” buyurmuş.

Onun için dua nedir?

“—Dua ibadettir.”

Neden?

“—Allah, dua edin dedi, ben de dua ediyorum, sözünü dinliyorum; ibadet...”

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ

(*Ed-duàü hüve'l-ibâdetü*) “Dua ibadetin kendisidir.” Onun için dua edin! Dua edeceğiz.

Dua nedir? Peygamber Efendimiz başka bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki:³

الدُّعَاءُ مَخُّ الْعِبَادَةِ

(ت. عن انس)

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.76, no:1479; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.211, no:2969; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1258, no:3828; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.267, no:18378; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.249, no:714; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.667, no:1802; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.208, no:1041; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.37, no:1105; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.450, no:11464; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.21, no:29167; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.485, no:3243; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.108, no:801; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.492; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.51, no:29; Abdullah ibn-i Mübarek, *Müsned*, c.I, s.74; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.279, no:6719; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXXII, s.307, no:7081; Ubû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.120; Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.62, no:3113, 3151; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.403, no:1295; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.3, no:12416.

³ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.220, no:3293; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.293, no:3196; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.224, no:3087; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.62, no:3114; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.413, no:1294; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.2, no:12413.

(*Ed-duàü muhhu'l-ibâdeh*) “Dua, ibadetin özüdür, iliğidir.”

Dua ibadetin iliğidir, özüdür, hülasasıdır. Can damarıdır, anasıdır. Kemiğin bir dışı var, bir iliği var; onun gibidir. Dua bu dinin aslı, esasıdır. Bir mazlum kul bir büyük zulme uğrar, boynunu büker:

“—Yâ Rabbi! Zulme uğradım, sen benim Rabbim’sin, sen bilirsin.” der, Allah’ın kahrı orada zalimi mahveder.

Yunanlılar bizim ordunun önünden geriye İzmir’e doğru ricat ederken, kaçarken kızgınlıkla çoluk, çocuk, gelin, kız, hepsini öldürüyor öyle gidiyorlar. Uşak’ta öldürdüklerini öldürmüşler, öldüremediklerini dipçikle, süngüyle, silah zoruylacamiye tıkmışlar.

“—Haydi, şimdi Allah’a dua edin. Burası Allah’a ibadet yeri ya! Haydi bakalım, Allah’a dua edin. Sizi bizden kim kurtaracak?” demişler.

Yakmaya niyetlilermiş. Kapıyı kapatıp camiyi ve koca bir cemaati yakacaklar. O niyetteyken, “Hadi bakalım, sizi bizden kim kurtaracak?” derken, o sırada şehre Türk askerleri girmiş, arkadan o adamın ensesine Türk askeri gelmiş. O sözün üzerine gelmiş, bunu böyle anlatıyorlar. Kim kurtaracak? Allah kurtaracak!

Peygamber Efendimiz ağacın altında uyuyordu. Bedevinin bir tanesi onu gördü. Baktı ki Peygamber Efendimiz uyuyor. Yavaş yavaş yanaştı. Efendimiz uyumaz, uyurken bile kalp gözü açıktır. Yanaştı, kılıcını aldı. Peygamber Efendimiz kılıcını ağaca asmıştı.

“—Yâ Muhammed! Şimdi seni benden kim kurtaracak?” dedi.

Kılıç elinde. Müşriklerin, Kureyşliler’in takip ettikleri zâtı yakalamış. Öldürürse mükâfat alacak, hevesleniyor.

“—Haydi bakalım! Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?”

Peygamber Efendimiz hiç telaş etmedi:

“—Allah” dedi.

Nasıl demekse o, Peygamber Efendimiz onu der demez adamın elinden kılıç “pat” diye yere düştü. Dermanı kesildi. Ne olduysa artık onu bilemeyiz ki... O Peygamber; o aptal, o âciz! Peygamber’in karşısına çıkılır mı?

Elinden kılıç düştü. Bu sefer kılıcı Peygamber Efendimiz aldı:

“—Bakalım seni benim elimden kim kurtaracak?” dedi.

O da o zaman kelime-i şهادet getirdi, müslüman oldu.

Allah! Kurtaran Allah’tır. Başımıza gelen dertler, belâlar Allah’tandır. Bizim bu çektiklerimiz hep onun takdiridir. Bize düşen dua etmektir. Elimizi açar, dua ederiz.

Yalnız harama dua etmeyin:

“—Yâ Rabbi! Bana bu akşam nasip et, arkadaşlarımla falanca yerde şu kadar içki içeyim.”

Bu, alay etmek olur. İnsan büyük cezaya uğrar.

İnsanın iyi şeylere, hayra dua etmesi lazım! Hayır dua etmesi lazım! Hayır dua edin! Duanın en büyük güç ve kuvvet kaynağı olduğunu bilin ve isteyin. Allah verir ve verdiği görürsünüz. Zaten şu andaki hayatınıza kadar nice şeyler istemişsinizdir de görmüşsünüzdür.

Ben; “Yâ Rabbi! Şu imtihanda şu soru gelsin!” deyip de o imtihanı geçen çok talebeler biliyorum.

“—Şu köşeyi dolaşınca köşenin başında filancayla karşılaşayım.” deyip de onunla karşılaşan çok kimseleri biliyorum.

Allah duaya icabet eder, senin istediğini verir, senin istediğinden âlâsını, daha güzelini, daha üstününü verir. Sevap verir, mükâfat verir...

Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri:

“—Âhirette bazı insanlar defterleri açıldığı zaman çok sevaplar görecekler.” diyor.

Diyecekler ki:

“—Yâ Rabbi! Bu sevaplar bizim defterimize yazılmış ama biz bunu ne yaptık da kazandık acaba, bilemedik.”

Onlara denilecek ki:

“—Bunlar sizin dünyada yapmış olduğunuz duaların mükâfatıdır. Siz dünyada bazı şeyler istediniz verdim. Öyle şey istediniz ki, onları vermedim, onun yerine bu sevabı verdim.”

Yani insan bazen olmadık şeyi ister. Mesela annesi babası yaşlanmış, dayanamaz:

“—Yâ Rabbi! Buna ömür ver, yaşasın.” der.

Zaten Azrail gelmiş, başucunda bekliyor. Yani o yolcu artık, o dua eder. O zaman onun duasının sevabını ahirette görecek.

Onun için ağzı dualı olun, hayır dualı; beddua değil!

“—Ağzını aç, gözünü yum, önüne gelene beddua yağdır!”

Öyle değil! Hayır dualı müslümanlar olalım. Allah’tan isteyelim. Başımıza gelen her şeyin çaresi Allah-u Teâlâ Hazretleri’ndendir. Çaresizlerin çaresâzı, kimsesizlerin sahibi, olmayacak işleri yapan, güç yetmeyecek işleri def eden Allah-u Teâlâ Hazretleri’dir. Çünkü:

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

(يس: ٨٢)

(Innemâ emruhû izâ erâde şey’en en yekûle lehû kün ve yekün)

“O bir şeyin olmasını murad ettiği zaman, ol der, olur.” (Yâsin, 36/82)

O kadar! Ona bir şey zor değildir, ne derse o olur. Kul, Allah’ın bu azametini ve kulluğunu bilip dua ederse, duasına erer.

Kitaplarımız yazıyor; eski tüccarlardan bir tanesi, evliyâdan bir kimse, şehirden şehre yalnız gezermiş. Malları hayvanına yükletir, kendisi gidermiş. Diyorlar ki:

“—Yolda yolunu haramiler keser. Yalnız gitme, kervanla git. Kervanın muhafızları var, kalabalık filan... Haramiler kolay kolay saldıramazlar. Sen böyle yalnız gitme.”

O yine yalnız giderken bir gün haraminin birisi yoluna çıkmış, kılıcı çekmiş. Malını, parasını alacak, onu da öldürecek. O orada demiş ki:

“—Müsaade et, namaz kılayım.”

O da namaz kılmasına müsaade etmiş.

Namaz kılarken elini açıyor, bir dua ediyor. O anda bir atlı süvari peyda olmuş, birden oraya girmiş, hemen bir mızrak savurup o yol kesiciyi öldürmüştü. Ve adam kurtulmuş.

Peygamber Efendimiz minberde hutbe okurken bedevinin birisi kalktı, hutbeyi kesti:

“—Otlar sarardı, hayvanlar susuzluktan ölüyor yâ Rasûlallah!

Dua et de yağmur yağsın.” dedi.

Peygamber Efendimiz de:

“—Yâ Rabbi! Yağmur yağdır.” diye dua etti. Hadisi rivayet eden ravi diyor ki:

“—Gökyüzü masmaviydi, hiç bulut bile yoktu. Medine'nin batı tarafındaki dağın üstünden hızlı gelen deve gibi bir bulut peyda oldu. Bir geldi üstümüze, şakır şakır yağmur yağmaya başladı.” diyor.

O kadar yağmış ki, aynı bedevi kaç gün sonra:

“—Yâ Rasûlallah! Bu yağmur çok fazla oldu. Dua et de kesilsin.” demek zorunda kalmış.

Peygamber Efendimiz duasında, “kesilsin” dememiş:

“—Medine’nin üzerinde değil de çevreye yağdır yâ Rabbi!” demiş.

Masmavi gökyüzünde, hızlı gelen bir deve gibi bulutlar birden oraya hücum etmiş. Oraya sevk eden Allah... İşte duanın icabet görmesi, kabul görmesi, duanın kabulünün alâmeti...

Kâbe-i Müşerrefe’nin yaşlı bir imamı var. Namaz kılar, dayanamaz dua eder, ağlar filan... Aynı şeyi anlatıyor arkadaşlarımız. Bir sene yağmur yağmamış. O imam yağmur duasına çıkmış.

“—Gökyüzü masmaviydi. Yağmur duası bitti, şakır şakır yağmur yağmaya başladı.” diyorlar.

Orası Mekke-i Mükerreme, Kâbe-i Müşerrefe! Orada yağar.

Bizim burada, Adana’da kıtlık olmuş, yağmur yağmamış.

Müftülüğe vaizler müracaat etmişler:

“—Müftü Efendi, yağmur duasına çıkalım!” demişler.

“—Olur, cumartesi günü çıkalım.” demiş.

Yani tatil günü bir zaman tayin etmişler, cumartesi günü çıkacaklar. Mahallî gazeteler de bu haberi yaymış:

“—Müftü Efendi Yirminci Yüzyıl’da yağmur duasına çıkmaktan bahsediyor. İşimiz Allah’a kaldı, duaya kaldı...” demişler.

Söz arasında, bu “İşimiz Allah’a kaldı” lafı da...

Hangi işimiz Allah'ın değil?

“—Bu adam Allahlık!”

Hangimiz Allahlık değiliz?

“—İşi Allah'a kalmış.”

Allah'a kalmayan işler bir başkasına mı kalıyor?
Allah'tan gayri bir başkası mı yapıyor şaşkın
adam?

“—İşimiz Allah'a mı kaldı.”

Elbette... Zaten onun... Ne biçim, mantıksız
laflar!

Tabi bir sürü itiraz, dedikodu filan... O gün
olmuş, Müftü Efendi kendisi anlatıyor:

“—Dedim ki, ‘Yâ Rabbi! Ben senin yüzü kara,
günahkâr, kusurlu bir kulunum. Senin indinde
eksiğim vardır. Mevkiim, makamım nasıldır
bilmem. Eksikli, kusurlu bir kulunum ama bu
iş yayıldı. Bu edepsiz gazeteler aleyhimde
yazı yazmaya başladılar. Dilersen verirsin,
dilemezsen vermezsin ama biz yağmur istesek
sen yağmur vermezsen, bu adamların dilinden
ne yapacağız? Bu adamlar bu sefer, ‘Bak, dua
etti yağmur yağmadı.’ diyecekler. Kim bilir lafı
nereye götürürler.”

Gökyüzü pırl pırlıdı! Günlerce yağmur
yağmamış, toprak çatır çatır çatlamaş. Elimizi
açtık, duamız bitti. Şakır şakır yağmur yağmaya
başladı.”

O zaman komutanlar ve vali bile gazetecileri
azarlamış:

“—Ulan edepsizler! İşte bak, Allah nasıl yağdırıyor.” demiş.

Adana’da olmuş hadise. Belki soruştursam, senesini de söylerim. Adanalılar bilir.

Dua kabul olurarkadaşlar. Onun misali... Kitaplardan okuyoruz, eskiden de kabul olurdu, iyi insanların da olur, senin de benim de kabul olur... Kabul de olmuştur zaten, hayatımızdan misali çoktur. Neler istemişizdir Allah’tan, Allah vermiştir. Anında vermiştir. Anlamışızdır ki Allah veriyor. Yani şek, şüphe olmayacak, tesadüfe yormak mümkün olmayacak tarzda vermiştir.

Onun için ağzı dualı kul olun! Allah’a tevekkül edici kul olun! Allah’a bağlanın, gayrıya bağlanmayın. Allah’tan isteyin, gayrıdan istemeyin. Allah’a kulluğu güzel yapmaya bakın, yanlış yollara sapmayın.

İbrahim ibn-i Edhem, Allah mekânını cennet etsin, bizi şefaatine erdirsin, ne büyük şahısmış... Çok güzel bir sözü var. Demişler ki:

“—Yâ İbrahim! Yağmur duasına çıkıyoruz. Gel, sen de dua et!”

Biliyorlar Allah’ın sevgili kulu, dua edince yağmur yağacak. O da tabii onların durumunu biliyor. Kim bilir ne edepsizlikleri var, o yüzden Allah onlara yağmur yağdırmayacak. O da hemen el açıp da “yağmur gönder” dememiş. Onlara diyor ki:

أَقِيمُوا عِبُودِيَّتِكُمْ فَإِنَّهُ أَعْلَمُ بِرُبُوبِيَّتِهِ

(*Ekîmû ubûdiyyetikûm, feinnehû a'lemu bi-rubûbiyyetihî*) “Siz Cenâb-ı Hakk’a karşı kulluğunuzu güzel yapın, o Rabliğini bilir; yağmur da yağdırır, bereketi de verir, nimeti de ihsan eder.”

Bir ders vermiş ki ağırlığıyla altın; o kadar kıymetli sözler:

“—Siz kulluğunuzu doğrultun, O Rabliğini bilir. Siz kulluğunuzu güzel yapın, dosdoğru yapın, O Rabliğini güzel yapar. O, ne yapacağını bilir, siz adam olun!” demek istiyor. Yani, “Siz edepsizliği bırakın, Allah size istediğinizi ihsan eder.” buyuruyor.

c. Cezayirli Hasan Paşa’dan Bir Hatıra

Kasımpaşa’da bir heykel gördüm. Kavuklu, cübbeli, kuşaklı bir heykel! Merak ettim kimin heykeli diye, baktım “Cezayirli Hasan Paşa” diyor. Kaptân-ı Derya Cezayirli Hasan Paşa!

Cezayirli Hasan Paşa, Barbaros Hayreddin; Allah mekânlarını cennet etsin. Beşiktaş parkının oradan geçerken her zaman kendisine sevgiyle dua etmek isterim; mübarek insan, evliyâ... Düz, sıradan değil, evliyâ insanlar...

Cezayirli Hasan Paşa ilk defa sefere çıkmış.

“—Nereden?”

Cezayir’den...

“—Nereleri dolaşmış?”

İtalya’nın önlerini, Napoli’yi, Korsika’yı, Sardunya’yı, Marsilya’yı, İspanya’nın oraları dolaşmış; düşman yok. İtalya’nın batı tarafı, Batı Akdeniz’de dolaşıyor; düşman göremiyor. Doğu

Akdeniz, Yunan adaları dediğimiz Ege adaları filan değil. Oraları da dolaşüyor da orda da düşman göremiyor. Ne yapsın cihad edecek bir durum yok. Devriye gibi geziyor. Oralarda tutmazsa burada yolu keserler. Çünkü adamlar Rodos adasına yerleştiler, Mısır ticaretini engellediler. Biliyorlar ki iktisat damarını kapatırsa devletin ekonomisi bozular, devlet batar.

Adamlar, yüz tane plan yapmış; “Osmanlı Devleti’nin parçalanması için yüz plan” diye. Romanyalı bir diplomat onları tez olarak kitap haline getirmiş, oradan da Türkçeye tercüme edilmiş. Osmanlıların yıkılması için yaptıkları planlar şeytanın aklına gelmez.

“—Şu adamların ticaretlerini karıştıralım, engelleyelim, iktisaden fakirleşsinler, çöksünler.” diye onu bile düşünmüşler. Gelmişler burnumuzun dibinde Rodos’u kendi şövalyeleriyle doldurmuşlar. Oradan fitne fesat... Deniz yolculuğunu engellemeye çalışmışlar. Her şeyi yaparlar.

İşte onu engellemek için Batı Akdeniz’de dolaşıyor, devriye geziyor; düşman yok.

Bir adaya gelmişler, تنها bir koya demir atmışlar. *Barbaros Hayreddin Paşa’nın Hatıraları* kitabında... Ben bu kitabı çok beğendim de bir korgeneral var, ona da gönderdim. O bana tebrik göndermiş, ben de ona hediye olarak gönderdim.

Geceleyin gecelemişler, sabah olmuş. Sabahleyin ortalık ağarmadan, öteki kaptanlar acele ediyorlar ki toplanalım gidelim diye. Ama

baş kaptanın gemisi kıpırdamıyor. Kayıklara binmişler, gitmişler, Cezayirli Hasan Paşa'nın kalyonuna çıkmışlar, demişler ki;

“—Efendim! Siz ilk sefere çıkıyorsunuz, kusura bakmayın hatırlatmak gibi oluyor ama edepsizlik saymayın, haddi tecavüz saymayın, bu vakitten sonraya kalınmaz. Düşman arazisinde, düşman mıntıkasında daha ortalık karanlıkken işin ne olduğu belli olmadan denize açılmak lazım ki, bir baskına uğramayalım. Biz koya girmişiz, demir atmışız, düşman üstümüze gelirse hareket bile edemeyiz. Yelkenlerimiz bile açık değil. Düşman, “güm güm güm” topları patlatır, bizi koya gömer. Onun için daha ortalık aydınlanmadan gitmemiz lazım gelirdi. Hala demir almadınız da, ne oldu?” filan diye söylemişler.

Cezayirli Hasan Paşa odasında, seccadesinde ibadet ediyormuş.

Diyor ki:

“—Kardeşlerim! O kaideyi ben de biliyorum. Biliyorum, biraz daha bekleyin, biraz sonra demir alacağız. Birkaç parça düşman gemisi geliyor onların önüne çıkacağız. Onları esir alır, öyle gideriz.”

Koyun içinde, gecenin karanlığında, seccadenin üstünde, be adam nereden bildin birkaç tane düşman gemisi geleceğini? Görmek filan mümkün olan bir zaman da değil. Tabi öteki kaptanlar yanından, “Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l- azîm” diye içlerinden söylene söylene çıkıyorlar. Birbirlerinin yüzlerine bakıyorlar. Diyorlar ki:

“—Adam denizciliği bilmiyor. Kaidelere aykırı hareket ediyor. Bir de bize evliyâlık taslıyor. Gemi gelecekmiş de, bilmem ne, istikbale ait sözler söylüyor.”

Hatıralar kitabında var bu. Sonra kayıklarına binip gidiyorlar.

Biraz sonra emir geliyor:

“—Haydi bakalım! Yelkenleri açın, kürekleri çalıştırın, körfezden dışarı çıkıyoruz.”

Körfezden dışarıya çıkartıyorlar ki, neredeyse düşman gemileriyle burun buruna gelecekler. Karşı karşıya geliveriyorlar.

“—Nereden bildi?”

Allah bildirdi. Allah sevgili kuluna bildiriyor. Adam evliya da ondan! Tesbih çekti, sabah namazı kıldı, ibadetini yaptı, devriyesini gezdi. Allah, memlekete eli boş dönmesin diye ona ganimet gönderdi. Onu önceden de bildiriyor.

Osmanlı'nın başarısını askerî rakamlarla, silahla ve sâireyle izah etmek mümkün değildir. Beş-altı tane Osmanlı gemisinin körfezden birden karşılarını çıktığını görünce, düşman gemileri hemen beyaz bayrakları çekmişler. Savaşma bile yok. Onları almışlar, yedeklerine bağlamışlar, Cezayir'e getirmişler.

“—Nasıl oluyor?”

İnsan Allah'ın yolunda yürüyünce, Allah yardım eder. Zaten yardım ediyor. Zaten her gün onun yardımıyla, her gün onun lütfuyla yaşıyoruz.

O bakımdan sevgili kardeşlerim! İyi müslümansak iyi müslüman olalım, yarım müslüman olmayalım. Hasımlarımız hep ona çatıyorlar bize:

“—Bu kadar da tam Müslümanlık olur mu?”

Yarım Müslümanlık olmaz! Müslümanlık ya tam olur, ya yarım oldu mu olmaz, kabul olmaz! Müslümanlık tam olması, dört başı mamur olması lazım! Dört yüz dirhem olması lazım, başka türlü olmaz. Bir dirhemi eksik olsa olmaz.

İyi müslüman olalım, Allah'ın iyi kulu olalım. Allah o zaman dünya ve ahiretin hayırlarını dedelerimize ihsan ettiği gibi bize de ihsan eder. İnsan yarım müslüman oldu mu, Allah öteki yarısını da kabul etmez. “Ben böyle çürük çarık şeyi istemem.” der.

Bir elmacıya gidiyorsunuz, elmaları çürük gördünüz mü almıyorsunuz.

Neden? Öbür tarafları sağlam? Yarısını kesip atın, sağlam taraflarını yiyin.

“—Hocam! Nemelazım, çürüklü elma... Ben giderim sağlam elmamı alırım, onu yerim.” diyorsunuz.

Dinin yarısı çürük yarısı sağlam; hem namaz kılıyor hem faiz yiyor, hem müslüman hem lıkır lıkır içki içiyor.

“—Bu biradır. Bunun içinde alkol az, bilmem ne bilmem ne...”

Nereden çıkarttınız bu mantıkları? Çeşit çeşit mantıklar...

“—Güzeli sevmek sevap... Ben namazı da kılarım, camiden çıktıktan sonra gelene geçene de bakarım.”

Nereden çıkarttın bu mantığı? Günah! O namaz da kabul olmaz, Allah o namazı da insanın yüzüne çarpar. Öyle Müslümanlık olmaz.

Dört başı mamur müslüman olalım. Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne tam bağlanalım.

Ömrü ancak iyilik arttırır. Peygamber Efendimiz, “Bilhassa anne ve babaya yapılacak olan iyilik ömrü çok ziyadeleştirir.” diyor. Alimlerimiz diyorlar ki:

“—Ömür bellidir, ecel bellidir, insanın kaç yıl yaşayacağı bellidir. Bu nasıl oluyor?”

Allah kaderi nasıl değiştiriyorsa, ömrü de değiştirmeye kâdir... Böyle demiş Peygamber Efendimiz, başka türlü demesini bilirdi. Arap’ın en fasihi... (*Ene efsahu’l-Arabi*) “Arabın en fasih, en güzel konuşanı benim!” diyor. Edebiyatı, dili mükemmel... Etrafındakiler kullandığı kelimeleri sorarlardı; “Yâ Rasûlallah! Öyle kelimeler kullanıyorsun ki biz o kelimeleri bilmiyoruz.” derlerdi. Dili zengin Efendimiz’in... Gayet güzel konuşurdu. Onu öteki türlü anlatırdı bize.

Ömrü arttırır. Nasıl arttırırsa arttırır. Arttıran Allah! Kaderi takdir eden Allah dua ile değiştiriyor, ömrü takdir eden Allah arttırıyor. Sen dua edersen, ömrü artırır.

Ve insan yaptığı günahattan, işlediği suçtan, kabahatten dolayı rızkından mahrum kalır.

“—Rızık da tayin edilmiş değil miydi?”

Rızık da tayin edilmişti ama sen edepsizlik yaptın, günah işledin, haram iş işledin, bu rızık kaldı işte... Yani rızık da gider, mahrum kalır. İnsan bir bereketsizliğin içine düşer. Onun için adam kendisi çalışıyor, karısı çalışıyor, çocuğu çalışıyor, evde herkes seferber, işe gidiyorlar, geliyorlar; ay sonunda evde para yok. Bereketsiz... Nereye gittiği belli olmuyor. Mahrum... Öbür tarafta daha az maaş alan bir kimse gül gibi geçiniyor, bu mahrum kalıyor.

“—Neden?”

Çünkü işlenen günahtan dolayı rızık kesilir. Kıtlık gelir, ceza gelir, bela gelir. O günahlardan dolayı...

Kul hata edebilir, hepimiz çeşitli hatalara düşebiliriz. Ama ben şunu daima sizlere söylüyorum:

Hata ediyoruz tevbe ediyoruz, hata ediyoruz tevbe ediyoruz... Bıkmadık mı? Nerede kaldı mertlik, erkeklik? Biraz da insan verdiği sözde durmalı değil mi? Hep böyle yarım yamalak müslüman olup hata işleyip de tevbe edeceğimize, iyi müslüman olsak da mânevî mertebemiz artsa ya... Derecemiz yükselse... Günaha düşmeden vaziyeti korusak, üstüne bir şey ilave etsek de daha ileriye gitsek ya...

Ona gayret edelim. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi her çeşit günahlara düşmekten, bulaşmaktan, günahlarla pislenmekten korusun... Ve arif, edip, sâlih, veli, sevdiği kul olmayı nasib eylesin...

d. Denizde Tehlikeler Vardır

İkinci hadîs-i şerîf:

Ebû Dâvud ve Beyhakî, Abdullah İbn Amr'dan rivayet etmişler.

Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki:⁴

لَا يَرْكَبُ الْبَحْرَ إِلَّا حَاجٌّ أَوْ مُعْتَمِرٌ أَوْ غَازٍ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ تَحْتَ الْبَحْرِ نَارًا وَتَحْتَ النَّارِ
بَحْرًا

(د.ق. عن اب ن عمرو)

RE. 486/12 (*Lâ yerkebü'l-bahre illâ hâccün, ev mu'temirün, ev gâzin fî sebîli'llâhi; feinne tahte'l-bahri nâran, ve tahte'n-nâri bahran.*)

(*Lâ yerkebü'l-bahre illâ hâccün, ev mu'temirün, ev gâzin fî sebîli'llâhi*) “Deniz yolculuğunu hacca veya umreye giden kimse veyahut Allah yolunda cihad yapan kimseden gayrısı yapmasın. (*Feinne tahte'l-bahri nâran*) Çünkü denizin altında ateş vardır, (*ve tahte'n-nâri bahran*) ateşin altında deniz vardır.” Yani, deniz çeşitli tehlikelerle doludur, lüzumsuz yere tehlikeye girmesinler diye tavsiye etmiş.

⁴ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VI, s.497, no:2130; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.18, no:10862; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.149, no:7783; Buhârî, *Tarih-i Kebir*, c.II, s.104, no:1846; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.43, no:9423; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.126, no:17736.

Bu yüzden deniz yolunda yapılacak gazanın, cihadın sevabı, denizin tehlikesi çok olduğundan daha çok. Çünkü giriyorsun altın deniz, bakıyorsun dibi karanlık. Gemi bir bozulsa, bir batsa, bir fırtına çıksa...

Eskiden gemiler bu kadar büyük değildi, bu kadar da tekniği gelişmiş değildi. Yandın işte; dipsiz bir deniz, köpekbalıkları var... Kızıldeniz'i düşünelim mesela. Çeşit çeşit tehlikeleri var.

Onun için deniz yoluyla yapılan gazanın, cihadın sevabı kara yoluyla yapılan cihadın iki misli fazla oluyor. Tehlikenin çokluğuna göre...

Çünkü dinimizde ibadetin sevabı çekilen meşakkatin miktarına göre çoğalır. Çok zahmetli ibadetin sevabı çok olur. Kolayın sevabı az, hafif olur.

Meselâ, cihadın sevabı çok üstün oluyor. Neden? Cihad çok zahmetlidir, kolay değil. İnsan oturduğu yerde bile sıcakta terliyor. Bizim büyüklerimiz cihada gitmişler; sıcaklarda, güneşin altında düşmanla saatlerce çarpışmışlar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimize dinini iyi yaşamak hususunda gayret ve kuvvet versin... Her türlü tehlikelerden korusun...

e. Şam Bölgesinde Yaşayanlar

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

⁵ Müslim, *Sahih*, c.X, s.43, no:3551; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.118; no:783; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.216; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.276, no:35025; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVII, s.130, no:17750.

لَا يَزَالُ أَهْلُ الْغَرْبِ ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ

(م . عن سعد بن أبي وقاص)

RE. 486/13 (*Lâ yezâlu ehlü'l-garbi, zâhirîne ale'l-hakkı, hattâ tekûme's-sâah.*)

“Garp ahalisi hak üzere galip bulunurlar. Kıyamet kopuncaya kadar, Allah’ın yardımına mazhar olarak çarpışırlar ve muvaffak olurlar.” diye buyurmuş.

Alimlerimiz “garp ahalisi ne demek” diye izah etmiş, diyorlar ki:

“—Garp ahalisinden maksat, Hicaz’ın garbında ve şimâlî garbîsinde bulunan mıntıkalarda, yani o kadar sıcak olmayan ve iklimi daha latif olan Şam şehri gibi yerlere derler.”

Zaten Şam’ın evliyanın toplanma yeri olduğuna dair başka hadîs-i şerîfler de vardır. O ahalideki, o mübarek yerlerdeki müslümanlar hak yolunda çarpışmaya, çalışmaya kıyamet kopuncaya kadar devam edecekler. Allah’ın yardımını onların üzerine olacak ve daima galip bulunacaklar. Çalışmalarında başarılı ve muvaffak olacaklar.

Başka bir izah tarzı;

“—Garp ehlinden maksat; garp, ‘şiddet’ demektir. Hiddet ve şiddet sahibi olan yani gayretli, kuvvetli, dini bütün, keskin, sağlam olan müslümanlar daima Allah tarafından yardıma mazhar olup, kâfirlere karşı dini koruyacaklar ve kıyamete kadar bunlar mevcut olacak.”

Başka hadîs-i şerîflerden de bunları okumuştuk, sizler de duymuşsunuzdur. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi hakkı tutan, hak yolda yürüyen o sevdiği zümreden eylesin...

Çünkü bazen insan ümitsizliğe düşüyor. Etrafa bakıyoruz; müslümanlar kusurlu, haramlar işleniyor, günahlar çok, müstehcenlik yayılmış, itimat edilecek insan az, kimsenin kimseye bir faydası yok, samimi arkadaş arasan kolay kolay bulamıyorsun. Kıyamet yaklaşmış. Ümitsizliğe düşüyor insan.

Kıyamet de böyle şeylerin üzerine kopacak. “Hep şerli insanların üzerine kopacak.” diye hadîs-i şerîfler var. “Acaba biz deo kötülerden miyiz?” diye insanın boynu bükülüyor. Ama bu hadîs- i şerîfler insanı biraz teselli ediyor.

Demek ki en kötü zamanda bile en iyi kullar, Allah’ın sevdiği kullar yine varmış diye, o zaman insan bir ferahlıyor. İnsana ümit kapısı açılıyor. Allah bizim kusurlarımıza bakmasın. Bizi o zümreden eylesin...

Dünya ne kadar bozulsa, insanlar ne kadar kötüleşse, küfür ne kadar azsa, müslümanlar ne kadar mazlumlaşsa yine has müslümanlardan nümunelik bir zümre, müzelik de olsa mevcut olacak. Allah bizi o has müslümanlardan eylesin...

Zaten biz de müzelik gibi kaldık. Evet kusurumuz çok ama millet sakalımızı, orucumuzu, namazımızı, haram yemememizi, rüşvet almamamızı hazmedemez; bizi saflıkla itham eder... Tabi insan bir ara şaşırıyor.

Bir hanım kardeşimiz bana bir mektup yazmış, diyor ki:

“—Acaba ben mi yanlış yoldayım, çevremde herkes bana muhalefet ediyor.”

“—Hayır! Sen yanlış yolda değilsin, çevre bozuk. Çünkü sen Allah’ın kitabındaki şeylere uygun durumdasın, çevrendekilerin hepsi yanlış.”

“—Efendim! Ben tek kalmışım, acaba kusur bende mi?”

“—Sen tek kalmışsın ama asıl esas olan sensin!”

Birisi, eski âlimlerimizin birinin yanında cemaatten, kalabalık gruptan ayrılmamak diye bir şey söylemiş de; karşısındaki büyük alim ona diyor ki:

“—Ben de seni dini bakımdan çok bilgili sanırdım. Sen cemaati insan kalabalığı mı sanıyorsun! Cemaat, hakla beraber olmaktır. Tek başına kalsan bile, hak ve hakikatle beraber olmaktır. Cemaat odur, ötekiler sapmıştır.”

Hani, (*Aleyküm bi-sevâdi'l-a'zam*) “Cemaatten ayrılmayın, sapıtmayın, büyük topluluktan kopmayın!” filan deniliyor. Onun aslı neymiş? Hak ile beraber olmakmış. Hak ile cem olmakmış.

Nitekim eskilerden misal olarak İbrahim AS'ı alalım. İbrahim AS'ın yaşadığı şehirde babası veya amcası Azer bile put yapıyordu. Herkes puta tapıyordu. İbadethaneleri putlarla doluydu. Kimisi güneşe, kimisi aya, kimisi yıldıza tapıyordu; onların sembolleri olan putları ibadethaneye yerleştirmişlerdi.

İbrahim AS tek başına:

“—Hayır!” dedi. “Güneşe, aya, yıldıza, puta tapılmaz! Bunların hepsinin yaratanı, yerin göğün sahibi Allah'a ibadet edilir. Ben onların hepsini reddediyorum. Allah'a yöneldim, Allah'a teslim oluyorum. Şahit olun ki ben müslümanım!” dedi, diye âyetlerden biliyoruz.

Tek başına onlara karşı çıktı ve onlarla mücadele etti.

“—Cemaatten mi ayrıldı?”

Hayır! Cemaatten ayrılmadı. Cemaat İbrahim AS'ın kendisi! Tek başına o cemaat! Ötekiler cemaatten ayrıldılar! Çünkü İbrahim AS hakla beraber. Kim hakla beraberse cemaat odur. Haktan ayrılanlar, isterse adetleri milyon olsun sapmışlardır, cemaatten kopmuşlardır. Bu inceliğe dikkat edin. Bu dinimizde önemli bir inceliklerdir.

Bir dairede tek başına kalırsın. Bir hırsız ekibin içine düşersin, hepsi rüşvet alıyor. İş sahiplerinden parayı alıyorlar, yukarıdan aşağıya kadar silsile-i meratib üzere bölüşüyorlar. Hepsi rüşveti yiyorlar. Sen de oraya tayin olmuşsun, gelmişsin; masum bir insan... İş sahibi geldiği zaman işini yapıyorsun, evrakını veriyorsun, gidiyor. Ötekiler kızıyorlar sana;

“—Ya, bu böyle olmaz.”

“—Nasıl olacak?”

“—Rüşvet alacaksın, bölüşeceğiz.”

“—Öyle şey olmaz.”

Sen onlara karşı çıkıyorsun, onların çarklarına çomak sokuyorsun, işlerini durduruyorsun. Onlar sana kızarlar, iftira ederler, seninle uğraşırlar. Baktılar, kusur bulamadılar. Ne derler?

Bir leke sürecekle. “Şu düşmanı, bu düşmanı, rejime karşı, bilmem ne...” derler. Maksat o değil; sen rüşvet yemiyorsun, maksat seni yukarıya kötölemek... “Gerici, Humeynici vs.” derler. Asıl maksatları senin o çarkın içinde, onların keyiflerini kaçırmaktır.

“—Kim cemaatten?”

Sensin cemaatte olan. Çünkü sen hak üzeresin. Çünkü sen rüşvet yenmemesi gerektiğini biliyorsun, dürüst çalışıyorsun.

“—Onlar elli kişi?”

Elli kişi de olsa onlar sapık, cemaatten kopuk insanlar demektir. Bu önemlidir! Tek başına da kalsan hakkı tutacaksın, hakkı söyleyeceksin, hakkı destekleyeceksin.

Milletler ve devletler böyle kahramanların sayesinde yükselir. Öteki yığınların sayesinde değil. Ötekiler ağaç kurdu gibi ağacı içinden çürütürler. Sen kötü olursun, herkes sana kötü der ama asıl hizmeti sen yapıyorsun, asıl zararı onlar veriyor.

İşler ve değer hükümleri tersine döndü, namuslular suçlu, namussuzlar makbul oldu. Çünkü o, Bakan'ın önünde, Genel Müdür'ün önünde dokuz takla atar, bin bir tane yalan söyler, ona şirin görünür:

“—Pekiye efendim, başüstüne.” der.

Sen hakkı söylersin:

“—Hayır, bu olmaz, bunu yapamam, bu yanlıştır.” dersin, sen kötü olursun.

Söz dinlemez, uyumsuz, âsi, asosyal... Bunların hepsi lekelerdir. Veyahut dindar, namaz kılıyor, bilmem ne...

“—Dindarlık suç olur mu?”

Dindarlık meziyet! Amerika'ya gitsem el üstünde tutuyorlar. Avrupa'ya gitsem el üstünde tutuyorlar. Bu adam dindardır, namusludur diye neredeyse adam beni görünce müslüman olacak.

Türkiye’de suç! Ne biçim iş? Olmaz! Menfaatine dokunduğın insanlar bu işi böyle yapıyor], sen öyle de olsa hak bildiğin yolda yürür, çoluk çocuğuna haram lokma yedirmezsın. İslâm budur işte!

İslâm biraz meşakkat, biraz Allah rızası için zahmetleri yüklenmek demektir. Kimse zahmet yüklenmezse bu gemi batar. Bu geminin önüne gelen bir tarafını delerse bu geminin içine su girer, bu gemi batar. Deldirtmeyeceksın! Tıkır tıkır yürüyecek iş! Tek başına masaya bir yumruk vuracaksın! Tak!

“—Ben varken burada hiçbirinize zırnık haram koklatmam.

Nereye giderseniz gidin, şikâyet ederseniz edin!”

Allah rahmet eylesin, bir dostumuz vardı, Temyiz Mahkemesi hâkimi olmuştu. Vefat etti, mekânı cennet olsun...

İsmi söyleyebilirim ama söylemiyorum. Maksudımız birkimseyi reklam etmek değil. Temyiz Mahkemesi hâkimiydi, vefat etti. Allah mekânını cennet etsin. Kendisi anlatıyor, diyor ki:

“—Meslek hayatımda çok namussuzlarla uğraştım. Çok dalavereli işlerle karşılaştım. Çok haksızlıklarla mücadele ettim. Mücadele ettiğim için kötü oldum. Kötü olduğum için de şehirden şehre sürüldüm. Hepsinin sonunda yüzüm ak oldu.”

Çünkü dürüst! Bir şeyi yok. İş inceleniyor, anlaşılıyor, bitiyor.

“Bütün püf noktası istifa etmemek” diyor;

“Onlar istifaya zorladılar, ben istifa etmedim. Hakkari’ye sürdüler, gittim. Şemdinli’ye sürdüler, gittim. Falanca yere sürdüler, gittim. Ama haktan vazgeçmedim!”

İşte bu! Bir millet böyle yükselir. Böyle çalışmalarla, böyle insanlarla yükselir. Ötekiler keyfine, zevkine bakıyor; yazık. Onlar hasta! Onlar hasta ama, “Biz ekseriyetiz!” diye bu tarafa baskı yapıyorlar. Hayır! Ekseriyet bir kişi de olsa hakla olan kimsedir. Bâtıl üzere olanların hepsini bir terazinin bir kefesine doldursan, bir adam etmez. Hepsini çuvala daldırıp da aldığın yığın gibi doldur... Bir sürü adam...

Ne işe yarar? Hiçbir işe yaramaz!

Neden? Çünkü kafası ve ahlâkı bozulmuş. Ahlâkla yükselecek. Ahlâk denilen şey, cemiyetin sıhhatli çalışması için konulan nizam demek. Sen ahlâkı hiçe sayarsan, fahişeye paye verirsen, edepsizliğe itibar edersen, haksız ve arsız yaşattırarak bir vasat hazırlarsan; arsızlık, edepsizlik, yüz­süzlük hemen ürer. En süratle üreyen mikrop gibi her tarafı sarar. O zaman rüşvetsiz iş yaptırılmazsın.

“—Ben bu işle başa çıkamıyorum” dersin.

Çıkamazsın çünkü bunun ana kaynağı dindir. O kaynağı kuruttuğun ve o kaynağa önem vermediğin, o kaynağı kapattığın zaman... O adam namussuz oldu mu, o rüşveti yer. Gözünün

içine bakarak yer. Seni aldatır. Gece gelir yine yapar. Sen depoyu teslim edersin; geceleyin gelir, açar, götürür.

Adam ertesi gün yazlığa gideceğim diye arabasına bütün eşyasını doldurmuş, arabasını hazır hale getirmiş, sabahleyin binecek gidecek. Sabahleyin aşıya iniyor; ne araba var, ne eşya... Halâ gidiyor, araba yok. Gitmiş. Namussuz çok, her yerde...

Allah bizi bütün cihan bozulsa, bozulmayanlardan eylesin... Bütün cihan şeytanın peşinden gitse, Rahman'ın yolunda yürüyenlerden eylesin... Herkes Allah'ın haram kıldığı yollara dökülse, bizi Allah helâlinden, helâl yoldan ayırmasın...

Bizi rızasına vâsıl eylesin... Sevdiği kul eylesin... Habîbine has ümmet olmayı nasib eylesin...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

14. 06. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

